

Tabel 3. Soovitavad vundamendikonstruktsioonid

Hoone konstruktsioon	Koormus t/m	Pinnas		
		nõrk — kohev liiv, plastne savi	keskmise	tugev — jäme liiv, kruus, kõva savi
Keldriga, kahekorruselise, raudbetoonlagede ja tellisvälisseintega: — välissein — sisemine kandesein	12 16	40 cm paksune lintvundament taldmiku laiussega cm:		
		120 160	50 60	40 40
Sama, ühekorruseline: — välissein — sisemine kandesein	8 11	30...40 cm paksune lintvundament taldmiku laiussega cm:		
		80 100	40 40	40 40
Keldrita, kahekorruselise, raudbetoonlagede ja tellisestega: — välissein — sisemine kandesein	8 11	30...40 cm paksune lintvundament talla laiussega cm:		
		80 120	taldmikuta 40	
Sama, ühekorruseline: — välissein — sisemine kandesein	4 6	40-cm lint: taldmikuta taldmik 60 cm	Postid 40×60 cm, samm 1,5 m samm 1 m samm 3 m samm 2 m	
Keldriga, kahekorruselise, raudbetoonlagede ja gaasbetoonseintega: — välissein — sisemine kandesein	9 13	30 või 40 cm paksune keldrisein taldmiku laiussega cm:		
		80 120	taldmikuta 50	taldmikuta taldmikuta
Sama, ühekorruseline: — välissein — sisemine kandesein	6 10	30 või 40 cm paksune keldrisein taldmiku laiussega cm:		
		60 100	taldmikuta taldmikuta	
Keldrita, kahekorruselise, raudbetoonlagede ja gaasbetoonplokkidest seintega: — välissein — sisemine kandesein	5 8	25 cm paksune lintvundament taldmiku laiussega cm:		25-cm lint: postid 40×40 cm:
		50 80	25 30	samm 2 m samm 1 m
Sama, ühekorruseline: — välissein — sisemine kandesein	2,5 4,5	25-cm lint: taldmikuta taldmik 50 cm	25-cm lint või postid 40×40 cm: 2 m 1 m samm 3 m samm 2 m	

Tabel 3 (järg)

Keldriga kahekorruselise puumaja: — välissein — sisemine kandesein	5 7	30...40 cm paksune keldrisein:		
		taldmik 50 cm taldmik 70 cm	taldmikuta taldmikuta	
Sama, keldrita: — välissein — sisemine kandesein	2,5 3	Lint 20...30 cm	Lint 20 cm või postid Ø40 cm samm 1 m	Lint 15 cm või postid Ø40 samm 2 m
Keldrita ühekorruselise puumaja: — välissein — sisemine kandesein	1 1,5	Postid Ø40 või 40×40 cm samm 1...2 m	Postid Ø30 või 30×30 cm samm 2 m	samm 3 m

Märkus. Tabeli koostamisel on arvestatud kandeseinte vahekaugust 6 m.

looduskivi, betoon, betoonplokkid, kivik-betoon (suurte munakividega täidetud betoon) või silikaattellised. Punased tellised on vähe ilmastikukindlad ja lagunevad maa sees ning eriti soklis kiiresti.

Looduskividest tulevad kõne alla nii paekivi kui ka raudkivid. Paekivivundamenti on suhteliselt hõlpus laduda ja see ei nõua erilisi oskusi. Korralikust paekivist saab väga nägusa sokli. Paekivist lintvundamendi minimaalne paksus on 30 cm, kuid nii õhukest vundamenti on raske laduda; parem on teha paevundament 40...50 cm paksune. Mida paksemad on paekivid, seda jõudsamalt läheb ladumine. Laduda võib nii ühepaksumest kividest kihtidena kui ka ebaühtlase paksusega kividest. Kivid peab laduma alati horisontaalselt. Paekivist postide minimaalsuurus on ligikaudu 40×40...50×50 cm.

Paekivivundamendi ühe kantmeetri ladumiseks on vaja ligikaudu 1,1 m³ paekive ja 0,4 m³ mörti. Paekivi maksab praktiliselt ainult laadimise ja transpordi hinna, mört maksab 20 rbl./m³, niisiis maksavad paekivivundamendi materjalid ainult 10...20 rbl. iga kantmeetri müüri kohta. Tööaega kulub kantmeetri ladumiseks

2...4 tundi ja hakkama saab ka ilma malmistamisega. Seega on paekivivundament ja nägus, kuid töömahukas.

Ka raud- ehk maakivi tehti vanasti vundamente. Tänapäeval see kõne alla vaid siis, kui on käes lõhutud raudkive mõnest vanast ehitusest. Raudkivist vundamente on märksa raske laduda, sest kivid on korrapärase kuju ja see töö vajab jõudu ja oskust. Raudmüüri minimaalne paksus on 50 cm. Mörti on siingi vaja umbes 0,4 m³ kantmeetri müüri kohta; lisaks suurt kividetele on vaja väikesi kivitükke, mis kividetele alla ja vahedesse toppimiseks sellele saab müür tugevam ja mörti vähem. Tööjõudlus raudkivivundamendi ladumisel on väike — ühe kantmeetri ladumiseks kulub 4...8 tundi.

Betoonvundament võib olla õhuke — piisab paksusest 15...20 cm. Kiviseintega maja puhul määrab vundamendi tarviliku paksuse kiviseinte paksus. Vundament ei tohi olla seinast õhem kui 5...6 cm võrra. Mulla külge paekivi- ja raudkivi- või betoonkeldriseinte paksus peab vähemalt 25...30 cm. Maa sees paekivi- ja raudkivi- või betoonkeldriseinte paksus peab olema vähemalt 100...150, sokkel aga